

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				OSZTÁLYOZÁS	
Szerző:				Tárgy	028.1
Cím: Budapesti műemlékei I-II.				Hely	
Forrás: KÖNYVTÁROS				Idő	"1962"
				Személy	
				Helyszám	
(Hely)	1962. sept.	(Idő)	(Köt. v. fűz.)	(Oldal)	

BUDAPEST MŰEMLEKEI I—II.

Akadémiai, 736 old. 280 Ft

Magyarország műemléki topográfiájában, a folyamatosan kiadásra kerülő kötetek sorában megjelent már a négy kötetre tervezett Budapest műemlékei I—II. kötete. Az első kötet 1955-ben, a második most, 1962-ben. Ez az első két kötet a budai oldal műemlékeinek topográfiai feldolgozását tartalmazza, a további két kötet pedig majd a pesti oldal anyagát kívánja bemutatni. Mindkét kötetben a

A kötetek reprezentatív középkori műemléki anyaga a Várhegyre koncentráldik, de meglepő arányokban bontakozik ki Buda középkori építésze, a Váron kívüli területen ránk maradt emléksanyagból is. (Budaszentlőrinci Pálosok, Nyék, óbudai Kálvin-közi templom, felhévízi Szentháromság templom stb.) Különleges vonást kölcsönöznek e terület műemléki profiljának a török emlékek (Királyfürdő, Császárfürdő, Gül Babatúrbe). De a magyar barokk építésztörténetnek is több reprezentáns emléke áll e területen (nagyterényi kastély, óbudai volt Zichy-kastély, kiscelli volt trinitárius kolostor és templom). Tizenöt barokk templom és számos különleges jellegű emlék is hozzájárul Buda összképének gazdagításához (óbudai volt selyemgombolyító, Budafoki úti egykori lóportár, Citadella, régi budai lövölde). Mindkét kötet a köztéri szobrok és emlékművek leírását is nyújtja, továbbá a meglevő és fölszámolt kilenc temetőét. Az anyagot szervesen egészíti ki a nagyszámú, teljesen elpusztult műemlékek leírása.

A kötetekben rendkívül gazdag képanyag és alapos bibliográfia, valamint németnyelvű összefoglaló található. Magyarország műemléki topográfiájának, művészettörténetünk e nemből legnagyobb arányú vállalkozásának eddig megjelent kötetéhez: Esztergom I., Sopron és környéke, Nógrád megye, Pest megye műemlékei méltán sorakozik e Pogány Frigyes szerkesztésében megjelent két kötet Budapest műemlékeiről.

feldolgozott terület legjellemzőbb műemléki értékeit találjuk. Az elsőben a Buda központi területén levő anyagot, a másodikban a főváros Duna-jobbparti részének az I. kerületen kívül eső műemlékeit. Így a mű egyes részeinek viszonylagos egysége, önállósága is biztosítva van.

Az első kötet tartalmának döntő hányada a budai Vár, a palota, az erődrendszer és a Várnegyed műemléki anyaga. A második kötet hangsúlyos témája a római kor és Budapest e korszakban kiépült őse: az Aquincum és környéke. Mindkét kötet főlépítése hasonló. A bevezető tanulmányok után következik a kerületek műemlékeinek leírása, majd a képek jegyzéke és a mutatók. A második kötetben — az első kötettől eltérően — nincs városépítészeti jellegű tanulmány, mert az itt feldolgozott területen olyan jelentőségű városépítészeti együttes, mint amilyen a budai Várnegyed, nem található. Különben is az első kötetben megjelent idevágó tanulmány topográfiai megállapításai lényegében egész Budára vonatkoznak.